	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки
Освітньо-професійна програма	Медико-профілактична справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	223 Медсестринство
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Форма навчання	Очна/денна
Рік навчання / семестр	II курс, семестр I
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 3 Усього годин –120 Практичні заняття – 84 Самостійна робота – 36
Викладач	Швагер Тетяна Валеріївна Довгаль Ганна Володимирівна
E-mail	annadovgal@krmedkol.com tanyasha1709@krmedkol.com
Консультації	-
Анотація до курсу	Освітня компонента належить до обов'язкової частини освітньої програми та реалізується на II курсі у III семестрі. Вивчення освітнього компонента передбачає поєднання теоретичної підготовки з практичним відпрацюванням навичок із використанням симуляційного навчання, аналізу професійних ситуацій та інтерактивних методів навчання. Це сприяє розвитку клінічного мислення, спостережливості, відповідальності, комунікативних умінь і здатності приймати обґрунтовані рішення в межах професійної компетентності.Опановуючи освітній компонент, здобувачі освіти формують основу професійної готовності до надання безпечної, якісної та пацієнтоорієнтованої медичної допомоги, усвідомлюють значення гуманного ставлення до пацієнта, поваги до його гідності та дотримання принципів доказової медсестринської практики. «Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки» — це освітній компонент, що закладає фундамент професійної майстерності майбутньої медичної сестри та визначає основу її подальшого професійного розвитку.
Мета та завдання курсу	Мета освітнього компонента «Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки» полягає у формуванні у здобувачів освіти фундаментальних теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей, необхідних для забезпечення безпечного та якісного догляду за пацієнтами, дотримання принципів інфекційного

	контролю, медсестринської етики й деонтології. Освітній компонент закладає основу для подальшого вивчення клінічних дисциплін, розвитку клінічного мислення, професійної відповідальності та здатності застосовувати набуті знання й навички у майбутній професійній діяльності. Освітній компонент є важливим елементом у формуванні загальних і фахових компетентностей здобувача, забезпечуючи теоретичну та практичну підготовку для подальшого навчання і професійної діяльності. ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії. СК1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу. СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, задля ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовування фармакологічних засобів у професійній діяльності. СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

	СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
Програмні результати навчання	РН 2 Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3 Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4 Вести медичну документацію відповідно за формами, встановленим нормативно-правовими документами. РН 5 Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності РН 6 Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 8 Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта. РН10 Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН11 Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН12 Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги. РН 15 Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацією реконвалесцентів та диспансеризацією пацієнтів. РН 17 Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РОЗДІЛ 1 «ТЕХНОЛОГІЇ: ОСНОВИ САНОЛОГІЇ ТА ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Здоров'я. Визначення показників здоров'я. Чинники ризику виникнення захворювань.	2	
2.	Формування здорового способу життя. Профілактика захворювань. Диспансеризація – активна форма спостереження за станом здоров'я населення.	2	

3.	Рух та здоров'я. Характеристика основних видів фізичної активності	2	
4.	Особливості рухової активності різних груп населення з урахуванням віку, характеру праці, стану здоров'я.	2	
5.	Раціональне харчування.	2	
6.	Організація харчування залежно від інтенсивності (енерговитрат) праці.	2	
7.	Організація лікувального харчування.	2	
8.	Штучне харчування.	2	
9.	Загартовування організму. Характеристика основних засобів загартування.	2	
10.	Найпростіші методи фізіотерапії. Гірудотерапія.	2	
11.	Сім'я та здоров'я. Соціально-психологічні проблеми сім'ї.	2	
12.	Активне довголіття. Основні умови активного довголіття.	2	
13..	Психічна саморегуляція. Методи психологічного захисту.	2	
14.	Аутотренінг.	2	
15.	Типи ЛПЗ. Безпечне лікарняне середовище. Види спеціалізованих диспансерів.	2	
16.	Організація робочого місця медичної сестри .	2	
17.	Правильна біомеханіка тіла. Переміщення пацієнтів. Безпечне транспортування пацієнтів.	2	
18.	Методики переміщення пацієнтів з метою попередження травм.	2	
19.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. ВЛІ. Застосування ЗІЗ. Дезінфекція.	2	
20.	Прийом пацієнта. Медична документація приймального відділення	2	
21.	Особиста гігієна пацієнта.	2	
22.	Спостереження за пацієнтом. Оцінювання функціонального стану пацієнта. Термометрія.	2	
23.	Підсумкове заняття. Тестування Колоквіум.	2	
	Разом:	**45**	

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ. МАНІПУЛЯЦІЙНА ТЕХНІКА.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Практичні заняття	Самостійна робота
1	Задоволення потреб пацієнтів.	6	
	Медсестринське обстеження, медсестринська діагностика. Мистецтво спілкування та навчання в медсестринстві.		2
	Планування, виконання сестринських втручань, оцінювання та корекція індивідуальних планів догляду.		2

2.	Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів. Стерилізація.	6	
	Контроль стерильності виробів медичного призначення.		2
	Чинні накази МОЗ України.		2
3.	Спостереження за пацієнтом з порушенням функції органів дихання та кровообігу. Оцінювання функціонального стану пацієнта.	6	
	Проблеми пацієнта повязані з порушенням органів дихання (задишка, кровохаркання, легенева кровотеча)		2
	Проблеми пацієнта повязані з прорушенням органів кровообігу (артеріальна гіпер-,гіпотензія, аритмія, набряки)		2
4.	Спостереження за пацієнтом з порушенням функції органів травлення та сечовиділення. Оцінювання функціонального стану пацієнта.	6	
	Надання долікарської допомоги при шлунковій та кишковій кровотечі. Надання долікарської допомоги при нападі ниркової кольки. Медсестринські втручання в зв'язку з проблемами сечовиділення.		2
	Можливі проблеми пацієнта: нетримання або затримка сечі, анурія, олігоурія, поліурія Спостереження та догляд за пацієнтом.		2
5.	Виписування, зберігання та застосування ліків. Парентеральне введення ліків. Збирання шприца. Внутрішньошкірні ін'єкції, підшкірні, внутрішньомязові.	6	
	Особливості практичного застосування лікарських форм. Шляхи введення і способи застосування лікарських засобів. Навчання пацієнта прийманню різних форм лікарських засобів (ентеральні, сублінгвально).		2
	Особливості введення олійних розчині, інсуліну, біциліну, гепаринуЧинні накази, інструкції та методичні вказівки МОЗ України.		2
6.	Парентеральне введення ліків Внутрішньовенні ін'єкції. Взяття крові з вени для лабораторних досліджень. Внутрішньовенне краплинне введення ліків. Ускладнення. Взяття крові з вени для лабораторного дослідження:(біохімічне, кров на алкоголь, бактеріологічне). Можливі проблеми пацієнта: (негативне ставлення пацієнта до антибіотикотерапії, відмова пацієнта від ін'єкції) Ускладнення, що виникають при парентеральномспособі введення лікарських засобів, тактика медсестри. Віддалені ускладнення:СНІД, вірусний гепатит	6	2 2
7	Участь медсестри в лабораторних та інструментальних методах дослідження. Замір практичних вмінь та навичок. Зондові маніпуляції.Сучасні методи дослідження шлункового соку. Беззондові методи дослідження шлункової секреції. Підготовка пацієнтів, взяття і направлення матеріалу на лабораторне дослідження. Характеристика основних методів інструментального обстеження, роль медичної сестри. Підготовка пацієнтів до рентгенологічного, ендоскопічного та	3	2 2 2 1

	ультразвукового дослідження. Підготовка пацієнта до проведення пункцій: абдомінальної, плевральної, люмбальної, догляд за пацієнтами після пункції.		1
	Разом:	**39**	**36**

Пререквізити	“Основи психології та міжособового спілкування”, “Інформаційні технологі в медицині”, “Анатомія та фізіологія людини”, “Біологія і екологія”.
Кореквізити	“Основи психології та міжособового спілкування”, “Мікробіологія, вірусологія та імунології”
Постреквізити	“Інфектологія та інфекційний контроль”, “ Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі”, “Мікробіологія, вірусологія та імунології” “Основи медсестринства у внутрішній медицині та профпатології”, “основи медсестринства в педіатрії з імунопрофілактикою”, “Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій”.
Методи навчання	Лекції: інтерактивні, мультимедійні, з використанням презентацій, відеофрагментів, опитувань, клінічних кейсів. Розповідь, бесіда, дискусія – діалогова взаємодія з елементами дебатів, опитувань, використанням платформ Classroom. Робота в малих групах, моделювання професійних ситуацій. Освітні проєкти Підготовка до ліцензійного іспиту «ЄДКІ» – онлайн -тести.Консультування онлайн, індивідуальні консультації Робота з джерелами – пошук наукової інформації в базах PubMed, Scopu.Методи контролю та самоконтролю.
Методи контролю	Усне та письмове опитування; онлайн-тестування кейс-завдання (розв’язання ситуаційних завдань); створення презентацій; контроль практичного тренінгу згідно протоколів діяльності медичної сестри; моделювання професійних ситуацій; тестовий контроль; контроль виконання самостійної роботи; самооцінювання та взаємооцінювання
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану ЕДКІ (тестовий контроль в програмі Колоквіум)

Перелік практичних навичок та умінь

1.Миття рук. Гігієнічна антисептика рук.
2.Використання ЗІЗ.
3.Приготування робочих розчинів сучасних дезінфекційних засобів (неохлору, дезактину, хлорантоїну).
4. Підрахунок частоти дихання, оцінювання отриманих даних.
5.Визначення пульсу, його характеристика, реєстрація.
6.Вимірювання артеріального тиску, його оцінювання, реєстрація.
7.Техніка застосування очисної клізми.
8.Техніка промивання шлунку.
9.Техніка користування кишеньковим аерозольним інгалятором.
10.Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повіко.
11.Техніка набирання лікарських засобів із ампул, флаконів.
12.Техніка внутрішньошкірних ін’єкцій.
13.Техніка підшкірних ін’єкцій.
14.Користування інсуліновим шприцом. Розрахунок дози інсуліну.
15.Техніка введення олійних розчинів.
16.Техніка внутрішньом’язових ін’єкцій.
17.Розведення і розрахунок дози антибіотика.

18.Техніка внутрішньовенних ін’єкцій.
19.Підготовка пацієнта до лабораторних методів дослідження (загальне дослідження харкотиння, сечі, кал на яйця гельмінтів).

Перелік питань до підсумкового контролю

1.Миття рук. Гігієнічна антисептика рук.
2.Використання ЗІЗ.
3.Приготування робочих розчинів сучасних дезінфекційних засобів (неохлору, дезактину, хлорантоїну).
4. Підрахунок частоти дихання, оцінювання отриманих даних.
5.Визначення пульсу, його характеристика, реєстрація.
6.Вимірювання артеріального тиску, його оцінювання, реєстрація.
7.Техніка застосування очисної клізми.
8.Техніка промивання шлунку.
9.Техніка користування кишеньковим аерозольним інгалятором.
10.Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повіко.
11.Техніка набирання лікарських засобів із ампул, флаконів.
12.Техніка внутрішньошкірних ін’єкцій.
13.Техніка підшкірних ін’єкцій.
14.Користування інсуліновим шприцом. Розрахунок дози інсуліну.
15.Техніка введення олійних розчинів.
16.Техніка внутрішньом’язових ін’єкцій.
17.Розведення і розрахунок дози антибіотика.
18.Техніка внутрішньовенних ін’єкцій.
19.Підготовка пацієнта до лабораторних методів дослідження (загальне дослідження харкотиння, сечі, кал на яйця гельмінтів).

Політика курсу

Опанування ОК “Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки “ передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних занять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та деонтології.
Пропущені заняття та невиконані обов’язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента “Медсестринський догляд за пацієнтами з основами маніпуляційної техніки” за ОПП “Медико - профілактична справа”здійснюється на засадах об’єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання.
Політика оцінювання базується на комплексному та компетентнісному підходах. Вона поєднує теоретичні знання з деонтологією, психологічною готовністю та бездоганним володінням практичними навичками. Обов’язковими є дотримання правил техніки безпеки та академічної доброчесності. Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених занять та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов’язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Інформаційні ресурси
Л1 - В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капусник «Основи медсестринства» підручник. - К. ВСВ «Медицина», 2026. Л2 - Н.В.Пасєчко, М.О. Лемке, П.Є. Мазур – Основи сестринської справи: підручник. – Тернопіль: «Укрмедкнига», 2002. Л3- Н.М.Касевич - підручник, Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка: навчальний посібник-- К.: Здоров'я, 2018.-464с. Конспект лекцій, електронні посилання.